

а начнут реально оценивать его в строгом соответствии с требованиями уголовно-процессуального закона. Реализация такого подхода возможна только путем разработки междисциплинарного научного направления – учения, базирующегося на положениях теории доказывания, криминалистических знаниях о доказательствах и понимании достоверности экспертных исследований как неотъемлемой составляющей общеметодологических основ судебной экспертологии.

ПОНЯТТЯ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ УМИСНИХ ВБИВСТВ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Сиводєд І. С.

прокурор відділу

*Спеціалізованої прокуратури у військовій
та оборонній сфері Південного регіону,
аспірант*

*Національного університету «Одеська юридична академія»,
м. Одеса, Україна*

Криміналістична класифікація злочинів є основою для утворення криміналістичних характеристик злочинів і будови системи криміналістичних методик розслідування відповідних злочинів.

Проблемам наукового обґрунтування класифікації окремих видів злочинів в науці криміналістиці в 80–90-х роках минулого століття видатними криміналістами не лише України, а й всього Радянського союзу приділялася значна увага.

Водночас, вагомий внесок в побудову класифікаційних ознак різного роду злочинів внесли такі вчені, як професори Бахін В.П., Зелінський А.Ф., Кузьмічов В.С., Коновалова В.О., Образцов В.А., Саїнчин О.С., Тищенко В.В., Шепітько В.Ю. та інші.

Однак, комплексне вивчення внутрішніх процесів, що детермінують розробку основ класифікації умисних вбивств, у вітчизняній криміналістиці не проводилося [1, с. 293–304].

Намагаючись відповісти на питання, що собою має представляти поняття класифікація умисних вбивств військовослужбовців, ми приходимо до висновку, що це має бути система супідрядних понять щодо розподілу вбивств військовослужбовців по класам (видам) відповідно до завчасно визначених ознак.

Історія розвитку криміналістики свідчить, що в перших роботах по криміналістичній методиці була прийнята класифікація злочинів зі змі-

шаними основами: система окремих криміналістичних методик будувалася на основі кримінально-правової класифікації: по роду і виду злочину, але при цьому використовувалася й інша основа для класифікації (криміналістична) – спосіб вчинення злочину [2, с. 114–115].

У науці криміналістиці існує методологічний підхід, який дозволяє виділяти загальні закономірності як в скоєнні, так і в розслідуванні злочинів. В основу такого методологічного спрямування покладено принцип системно-діяльнісного підходу до дослідженого об'єкта.

Зазначений підхід дозволяє:

По-перше, розглядати злочини та їх розслідування як різнопланові, протидіючі, антагоністичні форми і види людської діяльності, у яких різні цілі (у злочинця – досягти злочинного результату і залишитися не викритим, уникнути відповідальності; у слідчого – виявити злочин, пізнати обставини події, встановити осіб, які їх вчинили та довести їх провину), але загальні закономірності, які впливають на її процесі та результати, загальні структурні елементи;

По-друге, сама діяльність є системним утворенням, яке продуктивно впливає на системно-структурний і системно-функціональний аналіз з метою виявлення взаємозв'язку між її елементами, ступеня її складності і їх спрямованості.

Така діяльність характерна для осіб, в свідомості яких домінують певні мотиви, а поставлені цілі мов би позбавлені безумовного кінцевого результату. Так, корисливі мотиви, мета матеріального збагачення, постійно підштовхують злочинця до вчинення нових злочинів, який при цьому не тільки не допускає думки про зниження свого рівня життя, але і знаходить нові стимули до продовження, інтенсифікації злочинної діяльності [3, с. 11].

Щодо можливостей класифікації злочинів, вважається можливим умисні вбивства відносно військовослужбовців класифікувати за наступними ознаками:

- за особою потерпілого;
- за особою злочинця;
- за місцем скоєння злочину;
- за способом скоєння вбивства;
- за зброєю та вибуховими пристроями, які використовує вбивця;
- за слідами, які залишилися на місці пригоди;
- за особливостями приховування вбивства та інші.

Якщо мова йде про об'єднання з іншими злочинами:

- вбивство з спричиненням тяжкого тілесного ушкодження;
- порушення правил поведіння зі зброєю, що спричинило смерть потерпілого;

– умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення;

– умисне вбивство з метою приховування іншого злочину тощо.

Умисні вбивства військовослужбовців, виходячи, з демографічних і соціальних особливостей проживання особи злочинця здійснюються:

– міські жителі;

– жителі сільських регіонів;

– іноземці;

– робочі;

– службовці;

– учні;

– непрацюючі, які проводять паразитичний спосіб життя;

– пенсіонери.

Викладені обставини дають змогу в подальшому як використовувати раніше розроблені особливості класифікації умисних вбивств військовослужбовців, так і додатково розробити інші критерії побудови раніше не визначених криміналістичних елементів.

Література:

1. Курс советской криминологии: Предмет, Методология, Преступность и ее причины. Преступник. М. : Юрид. лит., 1985. С. 293–304.

2. Саїнчин О. С. Кримінально-правова характеристика та основи розслідування умисних вбивств. Херсон – Одеса : Гельветика, 2018. 928 с.

3. Тищенко В. В. Корыстно-насильственные преступления: криминологический анализ. – Одесса. Юр.лит-ра., 2002. С. 11.

ІНІЦІУВАННЯ УКЛАДЕННЯ УГОДИ ПРО ПРИМИРЕННЯ ЯК КРОК ДО ПРАВОВОГО КОМПРОМІСУ

Сіроткіна М. В.

кандидат юридичних наук,

здобувач кафедри кримінального процесу та криміналістики

Інституту права

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

м. Київ, Україна

Ефективним шляхом вирішення правового конфлікту при вчиненні кримінального правопорушення стала можливість досягнути компро-